

Harminc helyett nyolcszáz virágporszem egy köbméter levegőben

Itt az allergiás csúc szezon

Most, a parlagfű virágzási csúcsidejében az allergiás határértéknél tízszer több pollen található a levegőben. Még legalább két hétig tart a virágpóra érzékenyek számára szinte kibírhatatlan időszak, ám elképzelhető, hogy a sok esőtől megerősödött növények idén a szokásosnál is kitartóbban ontják a pollent.

Csúcsidejénél jár az allergiaszezon, a határértéket többszörösen meghaladja a pollenkoncentráció a levegőben. Az allergiások számára a mostani időszak a legnehezebb: viszket a szemük, kapar a torkuk, tüsszögnek, és bárhová mennek, nem tudnak menekülni a levegőben szálló virágpóról, amely belélegezve heves reakciókat vált ki szervezetükben.

Sokáig Csongrád megye volt az ország parlagfűvel legfertőzöttebb területe, mostanra azonban ez a sáv északabbra húzódott. Ennek ellenére az augusztus végétől szeptember elejéig tartó időszakban itt is szinte kibírhatatlan panaszokkal küszködnek az allergiások. Ebben a pár hétben a határérték tízszeresére nő a pollenkoncentráció a levegőben.

Szegeden az egyetem Ady téri épületének tetején helyezték el egy készüléket, amelynek segítségével folyamatosan követni tudják az allergiások számára fontos adatokat. Az úgynevezett pollencsapda összegyűjti a szálló virágporszemeket, amelyekből következtetni lehet a levegő fer-

Akik érzékenyek a virágpóra, nagyon szenvednek tőle

Fotó: Karnok Csaba

tőzöttességének mértékére. Jelenleg az országban mindenhol 150-400 darab pollen található egy köbméter levegőben – tudtuk meg Juhász Miklós aerobiológustól. Az allergiás határérték 30 virágporszem, mely mennyiségnél már az erre érzékenyek 60-70 százalékánál jelentkeznek a tü-

netek. Ausztriában és Franciaországban ez az érték még kevesebb: ott 20 darabnál hűzték meg a határt. A növénytani tanszék egyetemi docense hozzátette: a pollenszám napról napra változik. Múlt héten szombaton például extrém mennyiséget mértek: aznap 800 virágpór volt egyetlen köbméter szegedi levegőben.

A parlagfű augusztus végén és szeptember elején ontja magából az allergizáló pollent. De még ebben az időszakban is lehetnek nagy eltérések a légszennyezettségben, amely elsősorban az időjárástól függ. A napokig tartó esőzés például teljesen kitisztíthatja a levegőt. A futó zápor azonban nem segít: az csak a háztetőkre ülepíti a virágpórt,

amelyet aztán a szél ismét magával sodor. A légmozgás egyébként akár 60-200 kilométeres távolságba is repítheti a polleneket, éppen ezért a helyi parlagfűmentesítés még koránt sem elég: nemzetközi összefogásra van szükség ahhoz, hogy az allergiások életét megkeserítő gyomok végleg eltűnjenek, vagy elviselhető mennyiségben legyenek jelen környezetünkben.

Idén sok volt az eső, ezért erősebbek, fejlettebbek az allergiakeltő növények, elképzelhető, hogy emiatt kitartóbb lesz a virágpór is. De ha mégsem, akkor is még legalább két hétig magas lesz a levegő pollenkoncentrációja, és azután is csak fokozatosan kezd el csökkenni.

TIMÁR KRISZTA

Mától világkonferencia a vanádiumról Szegeden

Az inzulinutánzó tabletta kilátásai

A tudósok körülbelül egy évtizede ismerik a vanádium fém vegyületeinek inzulinutánzó hatását. Azóta ez az elem rangos nemzetközi kutatóintézetek érdeklődésének középpontjába került. Szegeden rendezik a vanádiumról szóló negyedik világkonferenciát.

Keveset tudunk a különféle fémek gyógyhatásáról, sőt ezeknek az alkalmazásáról is – holott használunk fémtartalmú gyógyszereket. Ezekkel is foglalkozik a dr. Kiss Tamás egyetemi tanár által vezetett szegedi kutatócsoport az SZTE Szervetlen és Analitikai Kémiai Tanszékén.

Munkájuk nemzetközi elismerését is jelenti, hogy Mexikó, Berlin és Osaka után Magyarországon, Szegeden rendezik meg e hét végén a vanádium kémiai és biológiai vonatkozásaival foglalkozó, negyedik nemzetközi szimpóziumot.

– A vanádiumvegyületek inzulinutánzó hatásának felismerése és intenzív kutatása mindössze egy évtizedes történet – mondja dr. Kiss Tamás professzor. – Ezért és más, nem szorososan tudományos természetű okok miatt azt kell mondanom: biztos vagyok benne, hogy szerepe lehet a cukorbetegségek kezelésében, szá-

jon át szedhető gyógyszer válhat belőle, de az is bizonyos, hogy nem a közeljövőben.

A professzor tíz-tizenöt évre teszi ezt az időszakot. Mert bár az alaputatások előre haladtak, a klinikai kipróbálásnak még csak az első fázisán jutott túl egyetlenegy vegyület, Kanadában.

A vanádium persze nemcsak a gyógyászatban érdekes, hanem számos iparágban is. Azon túl, hogy régóta alkalmazzzák az acél keményítésére, többféle ipari folyamatban használják katalizátorként.

A világkonferencián összesen 25 európai és tengerentúli ország száz kutatója mutatja be legújabb eredményeit 28 előadásban és 56 poszterben – a Tisza Szállóban. A ma, pénteken megnyíló szimpóziumot a nemzetközi kémiai és az uniós kutatókoordinációs szervezetek (IUPAC, COST) mellett az MTA, az oktatási tárca kutatási hivatala, gyógyszergyárok, Szeged városa és egyeteme támogatásával rendezik. A világkonferencia vasárnap zárul, de hétfőn és kedden még itt ülésezik az európai szervezet inzulinutánzó vanádiumvegyületekkel foglalkozó munkacsoportja.

S. E.

A domaszéki Hegedűs Ferencné játékunk nyertese

Újabb előfizetőnk vásárol lapunkkal

Több hete tartó nyereménylapon ismét sorsoltunk: ezúttal egy domaszéki nyugdíjas olvasónknak kedvezett a szerencse, s vásárolhat segítségünkkel.

MUNKATÁRSUNKTÓL

Nyugdíjas előfizetőinknek szóló nyereményjátékunk újabb fordulóján sorsolást tartottunk, így a jövő héten Hegedűs Ferencné előfizetőnket visszük el bevásárolni, szerencsés olvasónk

költheti el a 20 ezer forintos vásárlási utalványt. A vásárlás után olvasónkat hazaszállítjuk, s beszámolunk arról is, mi került a kosarába.

Ezt követően ismét sorsolunk előfizetőink között, s valaki újra megnyeri a 20 ezer forintos vásárlási utalványt. Nyugdíjas előfizetőink a játékra október végéig jelentkezhetnek, a lapunkban megjelenő hirdetéshez mellékelni kell kitöltöni és eljuttatni szerkesztőségünkbe.

Új egyetemi tanárok

Mádl Ferenc köztársasági elnök egyetemi tanári kinevezéseket adott át a Magyar Tudományos Akadémia dísztermében. Erről tegnapi lapunkban számoltunk be. Egyetemi tanárrá nevezték ki dr. Tóth Kálmánt (ÁOK Ortopédia Klinikája) is.

A lapunkban megjelent információval ellentétben dr. Csirikné dr. Czachesz Erzsébetet nem a szegedi, hanem a veszprémi egyetemen nevezték ki egyetemi tanárrá.

Képkaptár

Eredményes első évre tekinthet vissza a vásárhelyi Képkaptár Galéria. A kiállítóhelyiség elsősorban fiatal, pályakezdő művészek alkotásainak megismerését tűzte ki célul.

– A galéria nonprofit módon működik. Bárki kiállíthat nálunk, nem kérünk érte semmit, csak azt, hogy az alkotások színvonalasak legyenek – hívja föl a figyelmet Égető István, a galéria tulajdonosa, fényképész-optikus. Először Radics Márk szerepelt itt, fénylenyomatokkal – ez speciális fényképezési eljárás, nem igényel fényképezőgépet –, majd Horváth Mónika meseillusztráció-grafikai kóvetkeztek, s Szabó Klára Petra metszeit, illetve Árkó Tibor olajképeit is megtekinthették már az alkotókhoz hasonlóan hasonlóan állókba érdeklődők. Jelenleg Komlószy-Szvet Tamás és Szabó Klára Petra közös kiállítása látható. A két alkotó – a szegedi Tömörkény István Művészeti Szakiskolájában ismerték meg egymást – művei sokban hasonlók és sokban különböznek egymástól. Hasonlóak, mert a vonalat mindkettőjük kitüntetett jelentőségének tartja – Komlószy-Szvet Tamás szobrai fémhuzalokból állnak, s bár térbeliek, a síkbeliség benyomását keltik – Szabó Klára Petra különleges grafikai viszont részben kiemelkednek a sík lapfelületéről, a ráhordott festékanyagának köszönhetően. Mintha fény sugar lenne a kiállítóok számára a vonal: hol részecske-, hol hullámtérmezű. A kiállítottak – láthatatlan módon, de nem érezhetetlenül – talán még fénylenek is.

F. CS.

Kivetítőkön és az interneten is követni lehet majd az eseményeket

SZTE: virtuális tanévnyitó

A magyar felsőoktatásban eddig egyedülálló módon virtuális ünnepi tanévnyitót tartott az egyetem. A szegedi Tudományegyetem. A szombaton 10 órakor az egyetem központi épületének aulájában tartandó rendezvényt online követhetik az érdeklődők az intézmény www.u-szeged.hu című honlapján, az egyetemi polgárok pedig az intézmény területén több helyen kivetítőkön kísérhetik figyelemmel a tanácsulást.

A 2004-2005-ös tanévet Szabó Gábor rektor nyitja meg, majd Magyar Bálint oktatási miniszter virtuálisan köszönti a tanácsulást résztvevőit. Az egyetem Sajtó-díjának és Mecénás-díjának átadását követően a rektor egyetemi polgárra fogadja a karokat képviselő elsőéves hallgatókat.

A kezdeményezés célja, hogy az universitas szellemiségének megfelelően tanévnyitó ünnepséget bárhol a világon figyelemmel kísérrhessék – tudtuk meg Keczer Gabriella sajtószóvivőtől, aki úgy fogalmazott: „Meggyőződésünk, hogy a régió tudáscentrumának élen kell járnia a 21. század nyújtotta modern kommunikációs lehetőségek kihasználásával.”

Háromszor járt pórul az érvényes engedéllyel várakozó autós

Centiken múlt Horváth Ede büntetése

Hiába váltott éves parkolóberletet egy szegedi fiatalember, egyszer megbüntették, kétszer pedig elvitték az autóját. Minthogy úgy érzi, minden esetben jóhiszeműen járt el, az utolsó esetnél úgy döntött: betelt a pohár, s panaszával lapunkhoz fordult.

Horváth Ede évek óta a szegedi Fekete sas utcában, a városháza mögött parkol Ladájával. A várakozás jogát egész évre szóló lakossági berlettel váltotta meg. Ennek ellenére többször is nézeteltérése támadt a parkolási rend fenntartóival. Amikor néhány éve az önkormányzat számára lefoglalták a várakozóhelyek egy részét, olvasónk nem értesült a

változásról. A táblákat nem figyelte, s a megszokott helyen hagyta autóját. Mire félóra múlva lement, már csak a kocsi hűtő helyét találta: a Ladát a Bakay Nándor utcai gyűjtőtelepre vitték.

Másodszor akkor járt pórul, amikor magas rangú küldöttséget fogadtak a városházán, s lezárták a környező utcákat. A La-

da ismét eltűnt, de egy arra járó, jó szándékú biztonsági őr fölvilágosította: valószínűleg a megyeháza elé vették a kocsit. A Rákóczi téren valóban ott állt a Lada. – Hogyan találom ott a kocsimra, ha nem találkozom az őrrrel? – kérdezi olvasónk.

Harmadjára néhány hete, a Tisza Lajos körút lezárása után került bajba. A Feteke sas utcában leparkolt a ferdén fölfestett, járdaszegélyre is fölfutó várakozóhelyre, s állítja, hogy autójának első két kereke nem gurult túl a záróvonalon. – Minden koci így helyezkedett el, mert az autósok félnek a sarki élelmiszer-áruházba árut szállító teherautóktól – mesélte az esetet Horváth Ede, akit arról értesített az autós szélvédőjére tűzött cédula, hogy a forgalom akadályozása miatt megbüntetik. (A szabály szerint a járdára orral fölálló koci eleje és a fal között legalább 1,5 méte-

res sávnak szabadon kell maradnia.)

A fiatalember nem tagadja: kissé fölindultan ért be a közterület-felügyelet irodájára, ahol vitába keveredett az intézkedő munkatárssal, végül pedig mérgeben összetépte a fölszólítást. Így ügye valószínűleg a rendőrségen folytatódik majd.

Horváth Ede szabálytisztelő polgárnak vallja magát, ezért elvárná, hogy megfelelő módon tájékoztassák a parkolási rend változásairól (is). Véleménye szerint a járdára álláskor megmaradt az előírt szélességű gyalogosfolyosó.

Molnár László, a polgármesteri hivatal városüzemeltetési osztályvezetője az ügyről úgy vélekedett, hogy bizonyára előnti majd a vitás kérdést a helyszínen készült dátumos fényképfelvételel. Apróságoknak tűnő, de esetünkben lényeges tudnivaló,

A büntetés kellemetlen pillanata

Illusztráció: Frank Yvette

hogy a fölfestett parkolóhely záróvonala nem a kerék, hanem az autó elejének helyét jelzi.

NY. P.